

Posudek bakalářské práce

Název práce: Cestou dialogu. Pojetí víry v díle Tomáš Halíka.

Autor práce: Matouš Zemek

Vedoucí práce: Petr Jandajsek

Oponent práce: Ondřej Fischer

Pojetí víry a mezináboženského dialogu podle prof. Tomáše Halíka je středem zájmu bakalářské práce Matouše Zemka. Na cca 50-ti stranách přehledně uspořádaného textu čtenáře seznamuje s dílem významného teologa a filosofa, které v závěru práce doplňuje doslovným přepisem svého rozhovoru s ním. Práce reaguje na aktuální situaci ve společnosti a lze ji považovat za přínos jak z hlediska dialogu víry a společnosti.

Práce je psaná čtivě, je přehledně zpracovaná do pěti kapitol a podložena přiměřenou (i cizojazyčnou) literaturou a odpovídajícím poznámkovým aparátem. Drobné překlepy (s.25) či chybějící interpunkce (s.26, pozn. 72), formátování odstavců (s. 17, 32,33), časté opakování stejných výrazů („podíváme“ - s. 20, 22 aj.) neruší dobrý dojem z práce.

Úvodní kapitola je věnována životním význačnostem, k závěru autor zařadil přepis svého rozhovoru s Halíkem, který považuje za přínosným doplňkem předchozích dvou klíčových témat; pojetí víry a nevíry (ateismu) a povaha mezináboženského dialogu. Práce je uzavřena shrnutím Halíkova chápání víry jak ve vztahu k ateismu tzv. hledajících, tak k dialogu s jiným náboženstvími. Zde dochází k naplnění cíle své práce, ovšem na druhou jsou zde také důvody pro určité zklamání. Jednak z faktu, že samotný rozhovor není autorizován. Řada myšlenek by tak mohla být formulována výstižněji, což nelze od bezprostředního rozhovoru očekávat. Především však, navzdory tvrzení, že byl rozhovor do určité míry připravený, není zřejmá agenda, jako autor v tomto rozhovoru řešil, resp. zda bylo jeho smyslem vyjasnit některá problematická místa v Halíkově uvažování, či zda vyzískat jeho reakci na kritiku svých publikací od „světské“ veřejnosti a odborné kritiky. Při pozornějším pohledu na způsob řešení obou klíčových témat v hlavní části práce totiž Matouš Zemek hlouběji neřeší konkrétní problematická či teologicky zajímavá místa v Halíkově díle (např. problémy s pojmem „křesťanský ateismus“ - s. 24). Některé pojmy by si zasloužily i důslednější tematizaci (např. vztah agnosticizmu a ateismu - s. 25, nebo že bychom uznáváním hodnot jiných náboženství „zároveň znevažovali své vlastní“ (?) - s. 48). Z práce se nedočteme, proč byly právě zmíněné otázky kladeny a jak přesně souvisí s cílem práce. V tomto smyslu má předkládaná verze práce své rezervy.

I tak má práce co nabídnout jak teologicky fundovanému, tak i obecně se zajímajícímu čtenáři co nabídnout. Lze ji chápat jako dokument, který s rostoucím významem prof. Halíka bude také růst na významu.

Práci hodnotím stupněm C - dobře

K obhajobě doporučuji následující otázky

1. V návaznosti na Halíkovo přirovnání náboženství k jazyku píšete, že „Chceme-li vstoupit do dialogu, nelze do něj vstupovat s přesvědčením, že já mám pravdu a druhý se mýlí“ (s.35). Proč ne? Znamená to, že mám žít svou víru bez přesvědčení, že je pravdivá?

2. Ve vztahu ke křesťanské víře zmiňujete Halíkův „perspektivismus“, tvrdíte, že má porozumění pro agnosticizmu a mluví o pravdě zahalené „tajemstvím“ (s.38). Pokuste se odlišit tyto pojmy vystihnout Halíkův (popř. Váš) postoj.